

Frequent gestelde vragen mbt. geconcentreerde kruiden

Hoeveel ruwe kruiden zijn er nodig om de concentraten te maken?

Er zijn verschillende mogelijkheden om die vraag te beantwoorden. Het eenvoudigste antwoord is dat er 250 tot 500 g ruwe kruiden nodig zijn om 100 g concentraat te bereiden. Aldus kan men spreken van een concentraat-ratio van 2,5:1 tot 5:1, afhankelijk van de gebruikte formules of de enkelvoudige kruiden. De meeste formules situeren zich in de orde van 3:1 of 4:1. Formules die van nature kleverig zijn hebben een grotere behoefte aan zetmeel om getransformeerd te worden tot een droge vorm en gaan dus lager geconcentreerd zijn.

Deze cijfers zijn echter misleidend, want dankzij de specifieke bereidingsmethoden van de concentraten en het reïntroceren van de vrijgekomen etherische oliën kan men rekenen op een superieur resultaat dan wanneer men ditzelfde brouwsel thuis zou trachten na te maken. Dus kunnen we stellen dat er met 250 a 500 g ruwe kruiden een potenter product bereid kan worden dan wanneer diezelfde hoeveelheid kruiden op een minder efficiënte manier bereid zou worden.

Zijn alle enkelvoudige kruidenpreparaten concentraten?

Neen, het is onmogelijk een concentraat te maken van mineralen omdat hun bestanddelen dikwijls niet wateroplosbaar zijn. Deze bestanddelen worden verkocht als gemalen poeder wanneer ze voorkomen onder de vorm van een enkelvoudig preparaat. In formules worden ze meestal samen met de rest van de kruiden gekookt en maken deel uit van de basis op dewelke de concentraten gedisperseerd worden in de "flow coat-tunnel"

Bevatten kruidenconcentraten maïs-derivaten?

KPC is er al enige tijd mee gestopt maïzena te gebruiken als drager. Momenteel wordt aardappelzetmeel gebruikt (niet genetisch gemanipuleerd) als drager voor de kruidenconcentraten.

Welke dosis geconcentreerde granules dien ik een patiënt dagelijks toe?

De meeste vakdeskundigen in Taiwan, waar er al meer dan 40 jaar met de geconcentreerde granules gewerkt wordt, raden volgende hoeveelheden aan:

- Voor volwassenen:: tussen 4 en 12 g per dag.
- Bij kinderen onder de 30 kg:: tussen 2 en 4 g per dag
- Bij zuigelingen en peuters: ongeveer een halve tot één gram per inname en dit 4 tot 5 maal per dag.

Kan men beter kant-en-klare formules gebruiken of is het aangewezen unitaire kruiden te mengen?

Het voordeel van kant-en-klare formules berust op het feit dat de kruiden samen gekookt worden en dat sommige niet oplosbare bestanddelen zoals harsen en mineralen worden opgenomen in het concentraat.

Anderzijds kan men bij het zelf samenstellen van een formule op maat van de patiënt werken en diens specifieke noden tegemoet treden. We komen hier later op terug.

GEBRUIK VAN DE CONCENTRATEN

Werken met kruidengranules veronderstelt een andere benaderingswijze dan het werken met enkelvoudige kruiden omwille van twee redenen. Eerst en vooral zijn de geconcentreerde kruidenformules beschikbaar onder de vorm van zowel kant-en-klare formules, als onder de vorm van unitaire kruiden. Dus dient er rekening gehouden te worden met zowel samenstelling als dosering van beide vormen. Ten tweede heeft ervaring aangetoond dat voor kruidenconcentraten 10 g per dag voldoende is (ongeveer 3 x 3 g/dag), wat betekent dat de voorgeschreven kruiden dienen te beantwoorden aan die rato van 10 g en er dus enig rekenwerk vereist is.

Wanneer een kant-en-klare formule voorgeschreven wordt naar rato van 10 g per dag is dit zeer eenvoudig en dus gebruiksvriendelijk. Maar wanneer er meer dan één formule gebruikt wordt of er enkelvoudige kruiden aan een formule worden toegevoegd, zijn er 3 mogelijke strategieën::

1. een of twee formules met of zonder enkelvoudige kruiden
2. drie of meer formules met of zonder enkelvoudige kruiden
3. uitsluitend met enkelvoudige kruiden werken

Elk van de strategieën zal hierna afzonderlijk besproken worden.

Een of twee formules met of zonder enkelvoudige kruiden

Deze strategie veronderstelt een of twee klassieke formules als basis voor de behandeling en voegt enkelvoudige kruiden toe om aan de exacte behoeften van de patiënt tegemoet te treden of om dat aspect van de formule te neutraliseren waar de patiënt geen behoefte aan heeft. Dit is de meest courante werkwijze.

Voorbeelden:

Een patiënt vertoont bloedleegte met als gevolg schaarse menstruatie, bleke tong, fijne pols en duizeligheid. Ze klaagt over onrustige slaap en 's nachts wakker worden. Het voorschrift luidt: bloed tonifiëren met de klassieke formule voor dit patroon, zijnde Si Wu Tang (Tangkuei Four Combination). Er worden echter kruiden toegevoegd om het nachtelijk ontwaken te behandelen. Een 10-dagen formule wordt voorgeschreven.

Si Wu Tang (Tangkuei Four Combination)	75 g
Ye Jiao Teng (Polygonum multifloru Vine)	15 g
Suan Zao Ren (Zizyphus)	10 g
Totaal	100 g

Een jongetje van 6 jaar heeft chronische neusverstopping. De therapeut of arts besluit na analyse van de pols, tong, en andere symptomen, dat gezien de constitutie, het jongetje gebaat zou zijn bij Bu Zhong Yi Qi Tang (Ginseng and Astragalus Combination). Gezien de neusslijmen lichtjes geel gekleurd zijn, worden er Cang Er San (Xanthium Formula) en Huang Qin (Scute) toegevoegd aan de formule om dit symptoom te behandelen. Een 10-dagen formule wordt voorgeschreven aan rato van 3 x 2 g/dag (dosis voor een kind)

Bu Zhong Yi Qi Tang (Ginseng & Astragalus Combination)	25 g
Cang Er San (Xanthium Formula)	30 g
Huang Qin (Scute)	5 g
Totaal	60 g

Na de behandeling van 10 dagen is er al een enorme vooruitgang geboekt en zijn er al heel wat slijmen geëvacueerd. De volgende 10-dagen formule wordt voorgeschreven:

Bu Zhong Yi Qi Tang (Ginseng & Astragalus Combination)	35 g
Cang Er San (Xanthium Formula)	20 g
Huang Qin (Scute)	5 g
Totaal	60 g

Deze aanpassing van de formule laat zien dat er een verschuiving is in de benadering en dat de nadruk in eerste instantie gelegd wordt op het fundamenteel constitutioneel onevenwicht en in tweede instantie op de evacuatie van de resterende slijmen. Door enerzijds een formule ter behandeling van het constitutioneel probleem en anderzijds een formule ter behandeling van de symptomen te gebruiken, is het relatief eenvoudig een graduele verschuiving van nevenbehandeling naar constitutionele behandeling te bewerkstelligen.

Drie of meer formules met of zonder enkelvoudige kruiden

Deze methode wordt meestal gebruikt om een eerder ingewikkelde pathologie, waarvoor geen klassieke formule beschikbaar is, te behandelen. In het volgende voorbeeld nemen we datzelfde jongetje van 6 jaar, maar met daarnaast volgende symptomen: nachtelijke hitte alsook een rusteloze slaap (woelen in slaap, dekens van zich afgooien), dorst en een fijne, snelle pols. De arts of therapeut wil dus yin voeden en de uitdrogende natuur van de formule uit de weg gaan. Dit kan hij bereiken door Liu Wei Di Huang Wan (Rehmannia Six Combination) aan de bovenvermelde formule toe te voegen en andere aanpassingen aan te brengen. De 10-dagen formule is de volgende : (3 x 2 g per dag als typische dosis voor een kind)

Bu Zhong Yi Qi Tang (Ginseng & Astragalus Combination)	15 g
Cang Er San (Xanthium Formula)	7 g
Huang Qin (Scute)	5 g
Liu Wei Di Huang Wan (Rehmannia Six Formula)	15 g
Qing Bi Tang (Pueraria Nasal Combination)	8 g
Shi Hu (Ephemerantha Fimbriata)	5 g
Ge Gen (Pueraria Root)	5 g
Totaal	60 g

In dit geval wordt de dosis Can Er San gereduceerd omdat die een uitdrogende werking heeft. De behandeling van de neusverstopping wordt bijgestuurd door Qing Bi Tang (Pueraria Nasal Combination) welke minder nadelig is voor de yin en de vloeistoffen dan Can Er San. Bestanddelen om leegte yin op te lossen worden ook toegevoegd.

Enkelvoudige kruiden combineren

Deze strategie wordt voornamelijk toegepast wanneer er geen formule gevonden kan worden die beantwoordt aan de ziektepatronen van de betrokken patiënt of om te bepalen hoe een patiënt op bepaalde kruiden reageert. Het is hier aangewezen niet meer dan 10 verschillende kruiden per formule te gebruiken zodat de invloed van elk kruid binnen de 10-dagen formule merkbaar is.

Voorbeeld:

Een 50-jarige vrouw wordt door haar Westerse huisarts verteld dat ze een hartaandoening heeft. Ze heeft pijn in de borst, voelt zich zwak, is duizelig en kortademig. Binnen de Chinese geneeskunde wordt dit gezien als stase bloed met leegte qi. De volgende formule wordt voorgeschreven:

San Qi (Pseudoginseng)	15 g
Dan Shen (Salvia)	20 g

Ren Shen (Ginseng)	17 g
Xue Jie (Dragon's Blood)	8 g
Totaal	60 g

Aangezien de formule maar uit vier kruiden bestaat is het niet nodig om 10 g per dag voor te schrijven. In dit geval volstaan 2 g per dosis x 3/dag. Het aandeel van Xue Jie is bewust laag gehouden omdat dit een moeilijk te verteren bestanddeel is.

DOSERING BEPALEN

Concentraten zijn vacuüm gedroogde granules van gedecocteerde formules of enkelvoudige kruiden. Zoals hierboven reeds besproken, bestaat er een wezenlijk verschil tussen het bereiden van granules die het resultaat zijn van een uitgekniemd extractieproces en het decocteren van ruwe kruiden bij de patiënt thuis. Het systeem dat hier toegelicht wordt is gebaseerd op de observatie van voorschrijfmethodes in Taiwan, waar geconcentreerde granules reeds lang ingeburgerd zijn als kruidenbehandeling.

De gebruikelijke dosis voor een volwassene bedraagt 3 g, 3 x/dag. Om het eenvoudig te houden wordt dit dikwijls afgerond op 10 g /dag. Geschikte dosering van elk bestanddeel, kan volgens een vier stappenplan bepaald worden.

Stap 1. Bereken het totaal aantal gram door de dagelijks dosis te vermenigvuldigen met het aantal dagen dat het totale kruidenvoorschrift dient ingenomen te worden. Bij voorbeeld, wanneer er 10 g kruiden gedurende 10 dagen ingenomen moet worden, dient men over 100 g kruiden te beschikken.

Stap 2. Doseer de enkelvoudige kruiden die men wil toevoegen aan één of meerdere kant-en-klare "vertrekformule(s)" naar rato van 0,5 tot 2 g/dag. Kruiden die typisch laag gedoseerd worden zoals Yuan Zhi (Polygala) en Fu Zi (Aconite) zullen gedoseerd worden naar rato van 0,5g/dag. Andere daarentegen, die gebruikelijk hoog gedoseerd worden zoals Ye Jiao Teng (Polygonum multifloru Vine) en Yi Yi Ren (Coix) moeten gebruikt worden naar rato van 1,5 tot 2 g/dag. De meeste kruiden worden echter gedoseerd naar rato van 1g/dag.

Stap 3. Wanneer de totale dagdosis van de enkelvoudige kruiden bepaald is, dient deze afgetrokken te worden van de totale toe te dienen dagdosis zoals bepaald in stap 1. Het bekomen getal is het aantal gram dat van de "vertrekformule(s)" dient gebruikt te worden.

Stap 4. Verdeel de berekende hoeveelheid uit stap 3 over het aantal kant-en-klare formules die gebruikt zullen worden en ken de belangrijkste formule een overmacht toe.

Ter illustratie gebruiken we de eerder besproken strategie als voorbeeld:

Si Wu Tang (Tangkuei Four Combination)	75 g
Ye Jiao Teng (Polygonum multifloru Vine)	15 g
Suan Zao Ren (Zizyphus)	10 g
<hr/>	
Totaal	100 g

Bij dit voorschrift gaan we als volgt te werk.

Stap 1. Het voorschrift schrijft 10 g/dag voor gedurende 10 dagen. Dus hebben we voor deze behandeling 100 g kruiden nodig.

Stap 2. Het voorschrift heeft 2 enkelvoudige kruiden, waarvan Ye Jiao Teng gewoonlijk hoog gedoseerd wordt (vooral bij de behandeling van insomnia), maw 1,5g/dag gedurende 10 dagen. Suan Zao Ren (Zizyphus) wordt gewoonlijk normaal gedoseerd, zijnde 1g/dag, wat ons op een totaal brengt van 10 g voor de behandeling gedurende 10 dagen.

Stap 3. Het totaal aantal gram van de enkelvoudige kruiden bedraagt dus 25 g. (10 g voor Suan Zao Ren en 15 g voor Ye Jiao Teng) Deze 25 g wordt afgetrokken van de 100 g en brengt ons op 75 g beschikbaar voor de kant-en-klare formules.

Stap 4. Aangezien er in dit voorschrift maar één formule gebruikt wordt, kunnen de 75 g integraal gewijd worden aan die formule. Mocht er sprake zijn van 2 formules zou de 75 g verdeeld worden over beide formules met een overmacht voor de belangrijkste formule ter behandeling van de aandoening.